

Datum
2019-04-29

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2019-203

Yttrande

Till
Socialdepartementet

Remiss från Socialdepartementet - Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem (Ds 2019:2) S2019/00497/SF

Sammanfattning

Malmö stad är positiv till utredningens förslag om införande av ett nytt åldersbegrepp, riktålder för pension, i socialförsäkringsbalken, till förslag till anpassningar av åldersgränser i pensionssystem och angränsande trygghetssystem samt till förslag till anpassningar av åldersgränser i övriga system. Förslagen syftar till att trygga nivån på framtida pensioner och möta arbetskraftsbehovet för att säkerställa välfärden.

Yttrande

Malmö stad ställer sig positiv till utredningens förslag med viss reservation då de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna ännu inte är utredda och överblickbara.

Det är klarlagt att fler behöver arbeta längre för att trygga nivån på framtida pensioner och som en del i att möta kompetensförsörjningsbehovet för att säkra välfärden. Förslag om införande av en riktålder till pension bedöms positivt då det kan ge en tydlig och kommunikerbar bild av hur länge man behöver arbeta för att få en avsedd pensionsnivå. Det är dock av vikt att insatser görs för att kommunicera och förankra begreppet och dess betydelse så att effekt uppnås.

För att uppnå önskad effekt bedöms följande förslag som positiva.

- Höjda åldersgränser för inkomstgrundad ålderspension och att knyta åldersgränsen för tidigaste uttag av ålderspension till riktåldern.
- Höjda åldersgränser för pensionssystemets grundskydd.
- Undantag för person med ett långt arbetsliv.
- Anpassning av åldersgränser i angränsande socialförsäkringssystem.
- Anpassning av åldersgränser vad gäller arbetsskadelivränta.
- Anpassning av åldersgränser i övriga system.

Bedömning avseende de ekonomiska konsekvenserna

Enligt utredningen förväntas kommunernas skatteintäkter öka framförallt till följd av att individer arbetar längre, men även till följd av ökade utbetalningar från sjukersättning, sjukpenning och arbetslöshetsersättning när rätten till dessa förlängs. I utredningen menar Kommunstyrelsen att de ökade skatteintäkterna innebär att nivån på det generella bidraget till kommunsektorn kan minska för att uppnå statsfinansiell neutralitet. Samtidigt kan kommunernas kostnader inom olika områden öka. Kostnaden för ekonomiskt bistånd kan komma att öka när gränsen för att ta ut allmän pension höjs. Kostnader för insatsen personlig assistans kan också öka när åldersgränsen för rätten till detta höjs i kombination med rätten till statlig assistansersättning. Vid ett genomförande är det viktigt att mer detaljerade beräkningar genomförs och att effekterna på kommunernas finanser följs noga. Det måste också beaktas att kommunsektorn har stora behov av ökade resurser för att klara det växande behovet av välfärdstjänster. Därför bör kommunerna få behålla de ökade skatteintäkter som uppstår.

Malmö stad som arbetsgivare

Utredningen tar upp medelålder i samband med pensionering. Beräkningen av medelåldern är olika beroende på vem som står bakom siffrorna. Enligt utredningen rapporterar Pensionsmyndigheten att medelåldern för uttag av ålderspension har varierat mellan 64,5-65 års ålder under de senaste tio åren. Det ska noteras att tiden för uttag av ålderspension i de flesta fall sammanfaller med att individen avslutar hela sin anställning hos arbetsgivaren men ålderspension kan tas ut, helt eller partiellt, samtidigt som pågående anställning. Vidare anger utredningen att SKL uppger att den genomsnittliga avgångsåldern inom välfärdssektorn var 64 år 2016. SKLs beräkningar utgår från samtliga avgångna medarbetare som är över 60 år. I beräkningen kan det finnas medarbetare som inte har slutat på grund av pension utan annat arbete.

Malmö stad står precis som andra kommuner och övriga sektorer inför stora kompetensutmaningar. En höjd pensionsålder kommer ställa krav på karriärvägar/karriärväxling, differentierade

arbetsuppgifter utifrån kompetensnivå och förmåga samt ett strukturerat lärande och rörlighet i kommunsektorn för att skapa förutsättningar för medarbetare att vilja och förmå arbeta under ett längre arbetsliv.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....